

MAGYAR BANYÁSZLAP

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL VISITS MORE THAN ELEVEN HUNDRED MINING CAMPS AND MORE THAN FOURTEEN THOUSAND HOMES

HIMLerville

KENTUCKY

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL HAS MORE SUBSCRIBERS THAN ANY OTHER THREE HUNGARIAN WEEKLIES IN THE UNITED STATES

KAVARODÁS

A SZERVEZET ELSŐ KERÜLETÉBEN

Két tisztikara van az első kerületnek. — Mind a két tisztikar magának követeli a tagdíjakat. — A tagok egy része az "ellenzéki" vezetőket ismeri el. — Egymás ellen izgatnak a vezetők.

Nagy bajok vannak a keményszen vidéken, az első kerületben. Megbomlott a bányászok egysége és ahelyett, hogy az igazi ellenség, a tőke ellen harcolnának, ma egymás ellen csatáznak a bányászok.

Kétfelé szakadtak a bányászok az első kerületben. Az egyik csoport nem volt megelégedve a tagság többsége által megválasztott vezetővel, Rinaldo Cappellinivel és azok konvenciót hívtak egybe és külön vezetőket választottak.

Az első kerületben régen bajok vannak. A Bányászlap olvasói bizonyára emlékeznek még rá, hogy a tavasz folyamán a szervezet ügyéből folyóan egymást érték a gyilkosságok. Leölték szervezetüket, union tisztviselőket.

A harc tulajdonképpen az ugynevezett kontrakt rendszerből ered. A keményszen bányákban, még mielőtt a bányászok szervezve voltak, divat volt, hogy a bánya egyes részeit bérbeadták vállalkozóknak, akik olcsó munkaerővel, kevés fizetésért bányászattak a szénen.

A vállalkozó, aki maga rend szerint alig dolgozott valamit a szén termelése körül, nagy pénzeket keresett, míg a szegény munkás, aki verejtékével dolgozott, alig keresett valamit.

A kontrakt munkákat természetesen olyanok kapták, a kik valamilyen szolgálatot végeztek a bányatársaságnak.

Ez ellen a rendszer ellen lázadtak leginkább a keményszen bányák rabszolgái.

Amikor a szervezetbe tömörültek, akkor fő követelésük az volt, hogy ezt a becstelen rendszert töröljék el.

Hosszu ideig tartott a harc a keményszen vidéken, míg sikerült a bányászoknak elérni, hogy megszünt ott ez a becstelen állapot.

A szervezet elérte, hogy nem volt szabad bányák részeit albérletbe adni vállalkozóknak, hanem szerződésben megállapított munkabérekért kellett a szén termelnie.

Elérték, hogy keményszenbányákban csak képesített bányászok dolgozhattak, akik a fontosabb munkákat végezték, míg a szén kárába rakását azok napszamosokkal végeztették. A napszamosoknak is azonban szerződésben megállapított munkabérekért kellett fizetni.

Tavaly ősszel azonban változott a helyzet. Egyes bányatársaságoknak Cappellini megengedte, hogy bérbe adjanak

bányarészeket, ami ellen a bányászok természetesen tiltakoztak.

Nagy lett Cappellini ellen a felzúdulás, mert megadta az engedélyt a bányáknak a kontrakt rendszer újabb bevezetésére.

Cappellini egykor valóságos bálványa volt a keményszen bányászoknak, radikális embernek tartották, de mióta a vezéri székben ül, sokat változott.

A bányászok tiltakoztak a kontrakt rendszer újabb bevezetése ellen, de amikor látták, hogy tiltakozásuk nem jár eredménnyel, minden olyan bányánál, ahol a bérbeadás szerit bevezették, sztrájkba mentek a bányászok.

Cappellini ezeket a sztrájkokat törvényelleneseknek deklarálta és arra akarta a bányászokat rábírní, hogy menjenek vissza a munkába.

A bányászok azonban nem tettek eleget Cappellini kívánságának és harcolnak jogalkért. Nem akarják hagyni, hogy újabb bevezessék a rab-szolga rendszert, mert tudják, hogy ha egy helyen bele-mennek ebbe, akkor aztán mindenfelé be fogják azt vezetni.

Az ellentétek egyre élesebbek lettek Cappellini és az első kerület bányászai között és ezekből az ellentétekből fakadt a tavaszi gyilkosságok is.

Az ellenzék aztán — mely számra meglehetősen tekintélyes — külön konvenciót tartott és külön tisztikart választott. Ők most már nem ismerik el magukra kötelezőknek Cappellini intézkedéseit és csakis az általuk megválasztott tisztikar rendelkezéseinek vetik magukat alá.

Nem fizetik a tagdíjakat Cappellininek, hanem az általuk megválasztott tisztviselőnek szolgáltatják be járulékaikat.

Cappellini megpróbálta ki-zárni az ellenzéki vezetőket a szervezetből, ez azonban semmit se használt, nem ijedtek meg a kizárástól.

A helyzet igen súlyos az első kerületben, mert nincs biztonságban még az emberek élete sem.

Maguk a vidék lapjai kéri-kirák megválasztott tisztviselő-nek szolgáltatják be járulékaikat. Cappellini megpróbálta ki-zárni az ellenzéki vezetőket a szervezetből, ez azonban semmit se használt, nem ijedtek meg a kizárástól.

A kontrakt rendszer követ-keztében szemben álló két tábor között van egy másik csoport is, mely egyenesen a kommunisták csoportja és a kik a zavarosban halászva sze-

A magyar sajtó véleménye a Himler Coal Co. összeomlásáról

Szükségesnek tartjuk, hogy közöljük az amerikai magyar sajtónak ebben az ügyben elfoglalt álláspontját, hogy az olvasóink megismerkedjenek mások kritikaival is.

Közöltük Himler Márton bejelentését a lap hasábjain és közbe fogjuk tenni azt is, hogy miképpen vélekedik a Himler Coal Company tragédiájáról az ország magyar nyelvű sajtója.

A kritika szigorúsága sem fog elrettenteni bennünket ezen szándékunktól, mert a "Magyar Bányászlap" mindig helyt adott a másik félnek is, akármilyen ügy megvitatásáról is volt szó.

Ha a helyzet úgy kívánja, hozzáfűzzük az illető lap cik-keihez a magunk megjegyzéseit is, mert akadtak lapok, melyek teljesen felelőtlenül rágalmazásokra is vetemedtek.

Az alábbiakban közöljük "A Munkás" állásfoglalását:

ÖSSZEOMLOTT KÁRTYÁVÁR

Himler Márton kezdeményezésére alakított "magyarok bányája", a Kentucky államban levő Himlerville levő Himler Coal Company összeomlott.

Szomorúsággal, megtört szívvel fogják ezt a hírt venni azok a szegény munkások, a kik pénzt fektettek be a bányarésztvényekbe. Minden centijük odaveszett. Ugy jártak, mint mikor a magyar hadikötvényeket vásárolták a hazafias lapok ugratására Ott is elveszett minden pénzük.

A Magyar Bányászlap 1928 június 21-iki számában egész oldalán, feltűnő betűkkel jelen-ti be a kártyavár összeomlását a tervező Himler Márton.

retnek a kerületet meghódítani.

Ezeknek nem elég radikális az ellenzékiek vezetője, Frank McGarry se. Ezzel sincsenek megelégedve, mert McGarry, annak dacára, hogy a kerület mai vezetését elítéli, a United Mine Workertől nem akar elszakadni. Ő csak azért harcol, hogy Cappellini szüntesse be az első kerületben a kontrakt rendszert.

Mi igazat adunk a crantoni lapoknak, melyek azt írják, hogy a bányászoknak nagy kárára van ez a pártoskodás, a csoportokra való szakadás. Amikor a munkások egymás ellen harcolnak, abból mindig a tőkének van haszna.

Az első kerület bányászai jól tennék, ha összejönnének és megbeszelnék, hogy lehetne ott békét teremteni. Talán jó lenne, ha Indianapolisba fordulnának és rendkívüli gyűlést hívatnának össze az első kerületben.

Elmondja, hogy a bánya megnyitásakor jó reményekkel voltak eltelve, az üzem jól is ment, de később köves rétegre találtak, amely megnehezítette a bányászást. A termelés nehezebben ment, kevesebb szén adhatott ki. Azután bekövetkezett a szénpiac válsága, ami teljesen a csődbe vitte a bányát. Három évvel ezelőtt, 1925 május havában a hatóság csődtörvény gondnokot nevezett ki a bánya vezetésére. E bizottság, bár mindent megkísérelt, hogy hasznot hozzon a bánya, képtelen volt ezt megtenni.

Azután így kesereg Himler: "Semmit nem tehettem volna másként, mint azt a gondnokok tették. Akkor sem, ha én lettem volna gondnoknak kinevezve. Aminthogy a gondnokok mindig figyelembe vették a kéréseimet és ajánlataimat, mert mindig úgy éreztem, hogy megmenekítem a vállalatot a részvényeseknek, akiket én képviseltem."

"Az igekezetük nem sikerült."

"Nem bírják a veszteségeiket tovább finanszírozni és a bányát át fogják venni valószínűleg azok az érdekeltségek, amelyek a legsúlyosabban vannak megterhelve."

"A Columbusban levő Huntington National Bank kölcsönözte az első 450,000 dollárt és a gondnokok is ott tartoznak 225,000 dollárral. Feltehető, hogy ez az érdekeltség veszi át a bányát."

"...A bányát valószínűleg árverésen fogják forma szerint eladni, de miután azt senki nem vezi meg a banknak járó adósságért, valószínűleg a bank fogja átvenni. Ha valaki át akarná venni a bányát, szükséges lenne, hogy körülbelül ötszáz ezer dollár tartozást ki fizessen s legalább százezer dollár forgótőkével rendelkezék."

"Nem tehető fel, hogy a bányá eladása esetén a mortgage tartozásokon felül és a gondnokok tartozásain felül még pénz maradjon és így sem a régebbi hitelezők, sem a társaság részvényesei nem számíthatnak maradványra."

"...Ezeket tartottam szükségnek megírni, hogy rövid magyarázatát adjam annak a pusztulásnak, amelyet részben szomorúan, részben kárörömmel vártak az amerikai magyarok között."

"Azok az emberek akik pénzt fektettek a vállalatba, gondoljanak arra a számtalan bányavállalatra, mely az utolsó öt év alatt összeomlott s be fogják látni, hogy nem belső, hanem külső okok okozták a bukásukat."

"Azok a magyarok, akik ele-jétől kezdve ellenségeskedés-

sel viseltettek irántunk, ne higgyék egy percre sem, hogy tíz évvel ezelőtt igazuk volt."

"Tíz évvel ezelőtt a bányá-
ipar kitűnő kilátásokkal dolgozott, nálamnál és nálunknál jóval tapasztaltabb, okosabb és több pénzzel rendelkező egyének és vállalatok sorra nyitották a bányákat. És most azok velünk együtt buknak. A mozdonyvezetők hatalmas szer-
vezete például még a mi bányanyitások után is olyan jónak tartotta a bányáipart, hogy abba közel négy millió dollárt fektetett. És több, mint egy éve, hogy a pénzüket véglegesen elvesztették."

Azután még azt mondja Himler, hogy neki nem annyira saját vesztesége fáj, hanem a másoké.

Azonban fájdalom ide vagy oda, a szomorú valóság mégis az, hogy azok a munkások, a kik a tőkés társadalmi rendszerben kártyavárak építésével akartak sorsukon segíteni, most összeszedhetik kártyájukat, a részvényesek és játsza-
dozhatnak vele tovább.

Nyugodjanak meg abban, hogy nincsenek egyedül, mert mások is veszítettek. A mozdonyvezetők szakszervezete például négy millió dollárt vesztett. Hiába alkalmaztak nem union bányászokat, mégis tönkrement a bánya.

Lehet, hogy a legkitűnőbb vezetése volt a "magyarok bányájának". Lehet, hogy legjobb vezetése volt a mozdonyvezetőkének is. Mégsem prosperálhattak, hiába biztosította erről az országot Coolidge és az ő kereskedelmi minisztere, Hoover.

Hol volt tehát a baj? Ha annyian veszítenek, ki is hát a nyertes?

A nyertesek megbízottai ott vannak a Wall Streeten, a nyertesek pedig valahol világ-körüli kékutazáson. Ez a ma-rulárat. A tőke koncentráldik, mint ahogyan azt Marx megállapította. A kistőkét föl-falja a nagytőke. Ha néhány a középosztályba felkapaszkodhatnak s ezek közül a tőkésék közé is, általánosságban véve mégis az a helyzet, hogy a szegények sze-
relyebbek, a gazdagok gazda-gabbak lesznek. A középosztályból mindig többen és többen esnek vissza a proletárok sorai közé. Ez a sorsa Himler-nek is.

Öt azonban még más is sujtja. Torokrájja van és kórházi kezelésre kénytelen menni. Ha kikérlehetetlen harcot folytatnak a nagytőke ellen. Ő állam képviselőivel letárgyal-tatni javaslatait.

(Folytatás a 4-ik oldalon)

ÚJ BANYATÖRVÉNYEKET WEST VIRGINIÁNAK

R. M. Lambie az állam összes bányáiban villanylámpák használatát kívánja bevezettetni. — A kőporozást is erősebben akarja keresztül vezetni. — Gázmaszkokkal akarja felszereltetni a bányában dolgozókat.

West Virginia állam — saj-nos — állandóan vezet a sze-rencsétlenségek számával. Eb-ban a nyitott lámpák haszná-latát.

Ha ezt a javaslatát elfogad-ják, kétségtelenül csökken majd a szerencsétlenségek szá-ma, kevesebb lesz az államban a bányász életével mesterségé-nek.

Az állam bányaurai nem sok gondot fordítanak a bányák jókarban tartására, a fennál-ló bányatörvények betartására. Lépten nyomon megszégik a bányatörvényeket, anélkül, hogy azért jelentékenyen meg-büntetnék őket. Ha kapnak is büntetést, az nagyon csekély és így olcsóbb a bányaurak-nak a büntetéseket fizetni, mint az előírt rendszabályokat betartani.

A tétők alátámasztása te-rén követik el a legtöbb vét-séget és ez okoz aztán az ál-lamban igen sok végzetes sze-rencsétlenséget.

Sok mulasztást követnek el a bányatársaságok ott is, hogy nem gázosnak jelentenek bá-nyákat, melyekben aztán rob-banás a felgyülemlött gáz és rakásra gyilkolja a bányász-
okat.

Csak a legutolsó három hó-napban tizenhét bányászt ölt meg a gázrobbanás olyan bá-nyákban, melyekről azt jelen-tették, hogy azokban nem akadtak gázra.

A Keystone Coal and Coke Co. No. 2. bányájáról is azt jelentették, hogy abban nin-csen gáz, mégis április máso-dikán kirobbant az és 8 ember veszítette a bányában életét.

Ugyanaznap a Boomer Coal Co. bányájában is gázrobbanás történt — szintén olyan bányá, melyet nem gázosnak jelentettek — és három baj-társ veszítette a robbanás kö-vetkeztében életét.

A harmadik robbanás június 20-án történt Morgantown ke-rületben a National Fuel Co. bányájában, melyben hat em-ber életét oltotta ki a robba-nás. Ezt a bányát is nem gá-zosként kezelték.

West Virginia államban az állam maga kezeli a kártéri-tést és így csak a tizenhét ha-lálos balesetnél több kártéri-tést kell az államnak kifizet-ni, mint amennyibe az állam bányáiban a villanylámpák be-vezetése kerülne.

R. M. Lambie, az állam bá-nyafelügyelője úgy látszik, most már mégis csak rendet kíván teremteni az állam bá-nyáiban és maga szorgalmazza, hogy a törvényhozás üd-vös törvényeket hozzon a bá-nyászok érdekében.

Már a legközelebbi törvény-hozási szakaszban szeretné az állam képviselőivel letárgyal-tatni javaslatait.

A legfontosabb, hogy tör-

vényt akar hozatni, mely meg-szabja a kőporozást és a kőporozást is erősebben akarja keresztül vezetni. — Gázmaszkokkal akarja felszereltetni a bányában dolgozókat.

A harmadik javaslat, hogy hozzanak törvényt, mely elren-deli, hogy az állam összes bá-nyáiban — akár gázosaknak vannak azok minősítve, akár nem — minden bányász, ami-
kor munkába megy, gázmasz-kát vigyen magával, mely védje a váratlan gázömlések esetén.

A negyedik javaslatban tör-vényre akarja emeltetni, hogy az állam tartson három elis-mert villamos szakértőt, akik a bányák villamos felszerelé-seit vizsgálják és ahol hiá-nyokat észlelnek, javaslatot tehetnek azok javíttatása dolgában.

Lambie reméli, hogy az ál-lam törvényhozái megszavaz-zák javaslatait és a törvénye-
ket be is tudja majd a bánya-
urakkal tartatni.

Mi őszintén kívánjuk, hogy sikere legyen Lambienek, hogy a bányászok biztonsága érde-kében megkérjék West Virgi-nia törvényhozóit az új törvé-
nyeket. Akkor talán nem jár majd elül mindig West Vir-ginia a szerencsétlenségek szá-mával.

BOMBÁT DOBTAK EGY SZTRÁJKTÖRŐ LAKÁSÁHOZ

Arnold, Pa.-ban Kuzniczky József volt szervezett bányász beállt a sztrájktrörök gyász-seregébe. Sőt nemcsak hogy maga dolgozott, de igekezett a szervezethez hűséges bá-nyászokat is a munka felvéte-lére bírni. Ő adott lakást és ételmezést is azoknak, akik sztrájkot törtek.

A mult hét végén egy kora hajnalon bombát dobtak a sztrájktrörő lakásához, mely-ben 18 személy aludt.

Szerencsére a bomba a ház-tól kissé távol robbant, így emberéletben nem esett kár, csak a ház és a szomszédos házak ablakai rongálódtak meg.

"MAGYAR Bányászlap"

(HUNGARIAN MINERS' JOURNAL)

HIMLerville, KENTUCKY
Sürgönycim—Telegram: Miners Journal, Kermil, W: Va.
Telephone: Kermil, W. Va. No. 7.

Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban
The only Hungarian Miners' Journal in the United States

Előfizetési ár: Az Egyesült Államokban \$2.00—Magyarországba \$3.00
Subscription Rates: In the United States \$2.00 — Hungary \$3.00

Megjelenik minden csütörtökön —:— Published every Thursday

ANDREW FAY FISHER, Editor

A Magyar Bányászlapot bányászok írják, bányászokról, bányászoknak
The Hungarian Miners' Journal is Written for Miners of Miners
by Miners

Entered as Second Class Matter at the Post Office at Himlerville, Ky.
Under the act of March 3, 1897.

ALTALANOS BÉRVAGÁS

volt az ajándék a bányászok számára Fourth of Julyra Pennsylvániában.

A sort az acéltrust vállalata, a Frick társaság nyitotta meg, ezt követte a Pittsburgh Terminal Coal Co., mely egy év leforgása alatt négyszer vágta a bányászok bérét. Öket követték aztán a kisebb társaságok.

A bérvágással egyidejűleg természetesen újra azt ígérték a bányászoknak, hogy több munkanapot fognak majd a levágott bérek mellett dolgozni és így több lesz a keresetük. Ez a rendes ígérget, melyet azonban később nem tudnak beváltani a bányaaurak.

Szomorú nagyon, hogy a bányaaurak a gyalázatos évek után se akarják belátni, hogy itt más gyógyszer kellene a bányaipar gyógyítására, mint a bányászok bérének vágása.

Azzal, hogy valamivel olcsóbban termelik a szénét, nem változtatnak semmit a bányaipar helyzetén. Az egész eredmény, hogy kicsivel kevesebb veszteséggel bányásztatják a szénét.

Nem a bányászok bérének magassága okozza itt a bajt, hanem a túltermelés, a nagy kínálat.

Ha ma Pennsylvániában vágják a bányászok bérét, holnap West Virginiában vágják és tovább folyik a gyilkos verseny. Még csak egy kis időre se javították Pennsylvániában a helyzetet.

A bérvágás csak a szegény bányászok életszínvonalát süllyeszti alá, azok kenyéréből vágnak le egy darabot, e a bányaipar tovább pusztul.

A tőkések se remélhetik pedig, hogy addig jobb viszonyok jöjjenek erre a szerencsétlen iparra, míg be nem látják, hogy egy comó bányát le kell zárni, a termelést csökkenteni kell.

Ne termeljenek több szénét az országban, mint amennyit a közönség el tud fogyasztani, akkor biztosan megfizetik majd a szénnek is a rendes árát.

NEM ADNAK MUNKAT

Pennsylvániában az utépítéseknel a harcoló bányászoknak. Azok a bányászok, akik kitaranak a szervezet mellett és nem akarnak sztrájktrásra vetemedni, munkáért jelentkeztek az utépítési vállalkozónál és munkát kértek. Az utépítésnél nagyon rosszul fizetik a munkásokat, napi tíz óra a munkaidő, de a szegény nyomorgó bányászok inkább ezt vállalnák, mint a sztrájktrórást.

Az utvállalkozó ur azonban nem ad munkát annak, aki hűséges a United Mine Workershez. Az utépítési vállalkozó inkább a farmerekből verbuválja munkásait, mintsem harcoló bányászt segítsen keresethez.

A vállalkozó ur egy huron pendül a bányaaurakkal, akik mindenáron le akarják gázolni a bányászokat.

Egy vállalkozó azonban őszinte volt. Megmondta, hogy nem akar munkát adni a szervezett bányásznak. Aztól fél, hogy a szervezett bányász majd felvilágosítja a munkástársait, hogy éhbérért dolgoznak az utépítési vállalkozónak és arra biztatják őket, hogy álljanak be munkásszervezetbe.

A munkásszervezettől pedig az utépítési vállalkozó urak is úgy félnek, mint a bányaabárók. Mert tudják, hogy ha egyszer szervezve lennének az utak mentén dolgozó páriák, tisztességesebben kellene azokat fizetniük.

Igy a szegény harcoló bányászok nem juthatnak munkához a pennsylvániai utak mentén. Tovább kell nyomorogniuk, tengetniük életüket abból a kis segélyből, amit a szervezet nyújtani tud számukra.

SZAPORITJÁK A DEPUTY SHERIFFEKEK

Athens, Ohio-ban 7 új deputy sheriffet állítottak be a bányászok megfélemlítésére. Összesen 35 deputy sheriff van most már a megyében.

A lakosságot azzal nyugtatják meg, hogy az új deputykat nem a megye, de a bányatársaságok fogják fizetni.

KÖLTÖZTETIK A Bányászokat

A United States Coal Co. Bradley, ohioi telepéről 18 bányászcsaládnak kell elköltöznie.

A bányászok a szervezet által épített barakokban helyezkednek el.

A Magyar Bányászlap előfizetési ára egy évre \$2.00.

Mi baj van a bányaiparral?

(Az alábbiakban adjuk George E. Mercer rendkívül érdekes cikksorozatának harmadik cikkét.)

Viharos idöket élünk és a bizonytalan helyzet nemcsak a bányászokat, hanem az összes iparágak munkásait érinti. Lassan evezünk be a normális vizekre, melyek természetszerűleg követnie kell a háborus idök fejteitőre állított helyzetét. A helyzet azért oly nehéz, mert a világtörténelem egyik legnagyobb háborújának utórezgéseit éljük át. Azért a háborút, mely a szó szoros értelmében tönkretette az egész világ pénzügyeit.

Akik részletesebben foglalkoznak a világ gazdasági helyzetével, azok nincsenek meglepődve a dolgok jelenlegi állásával és legfeljebb azon csodálkoznak, hogy az építő munkának ez az időszaka olyan sokáig várattott magára.

Más országok már évek óta érzik a normális viszonyokhoz való visszatérés tényének halálöslelését és csupán a legutóbbi idökben akad közöttük néhány, amely egy kissé derültebb láthatárt vesz észre maga előtt.

Az Egyesült Államok a háború után

Ezt az időszakot, ezt a normális viszonyokhoz való visszatérés időszakát az Egyesült Államok nem érezte meg olyan hamar, mint a többi nemzetek, aminek oka abban rejlik, hogy azok túlnyomórészt vásároltak annak a nyersanyagoknak legnagyobb részét, amivel az építő munkát megkezdtek.

Mi nem voltunk sokáig a háborúban és így aránylag nem is került nekünk az anyiba, mint a többi nemzeteknek. Az Egyesült Államok az egész világ hitelezője lett és dacára annak, hogy ez az ország önként szállította le a többi országok nekünk fizetendő adósságát és amellet rendkívül kedvező kamatlatot és fizetési feltételeket szabott meg, még mindig kedvezőbb helyzetben vagyunk, mint akármelyik más hadviselő nemzet.

Ha nem történik ez az adósság elengedés, természetesen még jobb lenne a helyzetünk, ellenben megtörténhetett volna az, hogy adóssaink elmerültek volna adósságaik tengerében és egyáltalában képtelenek lettek volna fizetni. Így ellenben lassan, de biztosan nyerek vissza a talajt lábuk alá.

Mindennek dacára azonban kezdjük már mi is érezni a háborus pocskolóságnak kártékony hatását, amely állapotot sajnos, nekünk sem lehetett elkerülnünk.

A régi mondás azt tartja: "ha táncolni akarsz, előbb muzsikust kell találnod". A háboru egy örült tánc volt. Ha sonlított valamennyire az üvöltő dervisek örült táncához, a kik maguk sem tudják abban való részvételük okát még annak befejezése után sem.

A háboru pocskolást eredményez

A háboru pénzpocskolást jelent. Ha valaki pénzt fektet be egy gyárba, bányaiba, vagy más ipartelepbe, a befektetés mindig építő munkát eredményez, hacsak az illető ipar nem szenved tultengésben. Munkaalkalmat biztosít az emberek számára. Közszükségleti cikkeket termel, melyek az emberi kényelmet és jólét emelik. Az ilyen befektetés a pénz állandó forgalomban tartja, ez az állandó pénz forgalom viszont általános jólétet teremt.

Ha valaki pénzt kölcsönöz és azon egy házat épít, azután pedig felgyújtja a házat, akkor is meg kell fizetnie a kölcsönt, dacára annak, hogy a ház már nem létezik.

Mikor egy ország háborúba lép, milliókat és billiókat költ el hadihajókra, fegyverekre, municióra és a fegyverviseles egyéb szükségleteire. Egy esetleg ezer dollárba kerülő ágyugolyó ágyucsőbe kerül, egy robbanás és az ezer dollár máris füstbement. Illetőleg más történt vele. Repül a levegőben, amíg el nem ér a célponthoz, ahol vagy egy százintén sok pénzbe kerülő templomot, vagy pedig gyárat sem misit meg. Tehát nemcsak az ágyugolyó költsége veszett el, hanem más érték is, amin emberek dolgoztak és fáradtak.

Egy tengeralattjáró kidugja a periszkópját, amit egy hatalmas robbanás követ és a következő percben egy husz millió dollárba kerülő hadihajó a tenger fenekére süllyed le-génségével együtt.

A háboru rettentő költségei

A világ legjobb nemzetgazdászai azt állítják, hogy a háboruban résztvevő nemzetek vagyona 663 billió dollárra tehető. A háboru ugyanezen nemzeteknek 248 billió dollárba került, tehát többé, mint vagyonuk egy harmadába.

Egy ezüstdollár átmérője körülbelül egy és fél inces, míg a föld kerülete 25 ezer mérföld. Most már ha a háboruban elpocsékolott pénz ezüst dollárokból volna meg, akkor ezeket egymás mellé rakva, egy 29 láb és négy inces széles utat lehetne belőlük építeni a világ körül. A világháboru költségei ezüst dollárokból hét millió háromszázhet-ezer százhatvannal tonnát és 457 fontot tennének ki.

A világ adóssága a világháboru előtt 44 billió dollárra rugott. A világháboru ezt az adósságot 265 billió dollárra szöktette fel. A világháboru magának az Egyesült Államoknak 21 billió és 850 millió dollárjába került.

A háboru elején fültanuja voltam annak, mikor La Follette azt indítványozta a szenátusban, hogy a háborut gazdaságosan kell vezetni és hogy ez így legyen, össze kell írni egy ipartelepkeket, mint a rendelkezéselölő munkáerőt. Ezen az alapon kiindulva mindig az előforduló kiadásokat fizessük és így tetemes összegeket spórolhatunk meg. Tanácsát nem fogadták meg. Ellenben nyakra-főre bocsátottuk ki a Liberty Bondokat és egyéb nagy kamatozású állami papirokat.

Igy történt aztán, hogy egyre mélyebben mentünk az adósságokba. Akik ezeket a kölcsönöket felvették, azok terheit a jövő generációkra hárították. Mert ne feledjük el, hogy a nemzet kifejezés mindnyájunkat jelent. Most aztán fizethetjük ezen adósságok kamatait, valamint az esedékes törlesztéseket.

Ezt az adósságot vagy a már meglevő vagyonokból kell fizetnünk, vagy pedig azokból, amelyek ma és a jövőben alakulnak. Ezeknek a terheknek nem kis része sulyosodik az iparban foglalkoztatott munkásokra, legyenek azok fizikai, vagy szellemi munkások. Kétségtelen, hogy ezek a terhek felemészik a munkás produktumának egy bizonyos százalékát. Tekintet nélkül arra, hogy ezt a százalékot akár a megélhetési költségek emelkedésének formájában, akár

adózás útján kell megfizetnünk, tény az, hogy meg kell fizetnünk és fizetjük is.

Mert hát az elpusztított értéket, az elpusztított vagyonát valakinek meg kell fizetnie. Már pedig a világháboru, mint említettük, 7 millió 307 ezer 168 tonnát és 475 fontot kitevő ezüstdollárt semmisített meg.

Fizetni kell a muzikusokat

Természetesen jólétben élünk, mikor uri módon szórunk ezt a kölcsönkért pénzt. Így aztán bizonyos tekintetben nagyszerű tánc volt ez a világháboru, most azonban fizetnünk kell a muzsikáért. Fizetni kell az élvezetért, még pedig nagyon drágán.

Milyen eredményt remélhet egy, ebben a kérdésben elmondott utcasarkai demagóg beszéd és javaslat? Egyáltalában semmit. Ostobaság lenne azt hinni, hogy a világ gazdasági életének ezt a természetes fázisát máról-holnapra meg lehet változtatni. Hát nem világosabb még a napnál is, hogy a háboru örült pocskolósának költségeit meg kell fizetnünk?

Mindehhez hozzájárul még a tulfejlesztett ipar, mely nem tudja elhelyezni a maga termékeit, aztán a mesterséges fejlesztés, amely mind a háborus nyereszkesedésnek a következménye. Nem kis szerepet játszik a jelenlegi áldatlan állapotok előidézésében a munkást kiszorító gépek alkalmazása sem, melyről később bővebben fogok megemlékezni.

Mindezek a dolgok szerves részei a jelenlegi nehéz viszonyok okozójának, amelyek olyan mázsányi sulyt nehezednek az egészvilágra. Cégek, melyek súlyos éveket éltek már át, most csődbe kerülnek. A munkabéreket számos iparban egyre szállítják le. Egykor hatalmas szervezeteknek ma már csak a romjai vannak meg. Sőt még kormányokat is megbuktatott a gazdasági válság és azok helyébe önkénylen uralkodó diktátorokat ültetett.

Az illinoisi bányaiparban, ahol mindeddig sikerült fenntartani a régi munkabéreket, hatalmas versenytársként jelentkeznek a szervezetlen bányák termelése, amelyet alacsonyabb bérék mellett és összehasonlíthatatlanul alacsonyabb színvonalon élő bányászok termelnek.

Nézzünk csak körül és próbáljunk elfogulatlanok lenni. Nézzünk meg más országokat és nézzünk meg más iparágakat. Vajon nem azt találjuk-e, hogy a szervezet 12. kerülete mindeddig nagyon szerencsésnek bizonyult még a küzdelemben?

Megengedem, hogy nagy a munkanélküliség, hogy nehéz idök járnak felettünk, hogy a gazdasági viszonyok nyomasztóak, hogy a bányaaurak mindent elkövetnek, hogy sorainkat megbontsák, hogy elégedetlenséget szítsanak közöttünk is, hogy sorainkban is akadnak, akik a szervezet ellen dolgoznak, de azért mégis álljuk a harcot.

A szervezet hajója mégis biztosan járja a viharos tengereket, mert a kapitány és a legénység egy akaratot van, a szervezet megmentésén. Lehet, hogy vannak idök, amikor a sötét fellegek teljesen elborítják az eget és veszedelemmel fenyegetik az öreg hajót, de a vihar után mindig szivárvány szokott virulni és a hullámok szelidre csendesülnek.

A NAGY SZÜRET

alkalmából az Amerikai Magyarország tömegesen szokta meglátogatni az óházát. Esaidén a Cunard Line szüreti hajója, az

"AQUITANIA"

express gyorsgőzös fogja a szüreti kirándulókat vinni

AUGUSZTUS 22. én.

Pedlow kapitány személyes vezetése mellett.

Kényelmes kabinok, elsőrangú ellátás, zene, szórakozások, stb. stb.

\$117-58

A III. oszt. jegy ára New Yorktól Budapestig. Oda — vissza utazásnál előre megváltva \$204-50

A fenti árhoz \$5. — hadiadó, nempolgároknak visszafelé \$8. — fejadó hozzászámítandó.

Aki ezen kirándulásban részt akar venni írjon azonnal a következő címekre:

CUNARD LINE

406 H. St. N. W. Washington, D. C.

Vagy

KISS EMIL BANKHÁZA

Utazási Irodája

FOURTH AVE.—9 ST.

NEW YORK

NÉZZE MEG

és győződjék meg saját szemével a mi magyar telepünk életrealóságáról.

Ha eljön, azt fogja tapasztalni, hogy itt az emberek megelégedettek, mert ha kell is dolgozniuk, megkapják munkájuk ellenértékét.

Egészséges viszonyok között, egészséges éghajlat alatt élnek és nem kell többet rettegniük attól, hogy holnap, vagy holnapután munka nélkül maradnak.

Az itt lakó magyar telepek látják, hogy ez a kolónia egy virágzó magyar telepnek az alapja, mert kétségtelen, hogy minél többen fogják azt megismerni, annál jobban fog nőni.

Legyen Ön is tagja ennek a megelégedett magyar kolóniának. Jöjjen le és győződjék meg saját szemével mindarról, amit a magyarok eddig csináltak.

Olcsón megteheti ezt, hiszen nagyon kis időközben rendezzük társasutazásainkat, amikor is ugyszólván felébe kerül Önnek a floridai ut.

Es ez az ut kifizeti magát. Olyan tapasztalatokra tehet szert, melyeket jövőjének szempontjából hasznosan kamatoztathat.

Írjon meg ma bővebb felvilágosításért erre a címre:

ORANGE COUNTY COMPANY

101 N. ORLANDO AVE

ORLANDO, FLORIDA

HAUSER VILMOS, MANAGER

BITHLO, FLORIDA

BITHLO, FLORIDA

ASSZONYOK!

Nincs többé nehéz ruhamosás

A Rub-Less Washing Powder maga végzi el a mosást! Előnye: 1. A ruhát áztatás után csak 30 percig kell vele főzni. 2. Használata mellett teljesen felesleges a fehérnemű kefése és dörögése. 3. Fehérítő hatása miatt a ruha a napon való szárítás nélkül is hófehér lesz. 4. Nincs benne semmi ártalmas vegyszer. Kérjen levelelapon egy próbadozot, hogy meggyőződjék róla, milyen könnyen is lehet ruhát mosni. — Írjon erre a címre:

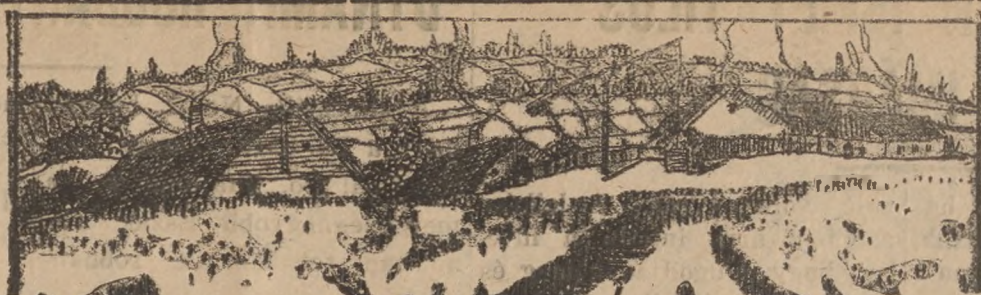
RUB-LESS WASHING POWDER CO.

338 E. 9 St. New York

Ügynököket az egész ország területére keresünk

HA EGYLETÉNEK meghívóra, levélpapírra, borítékra, bált belépő jegyekre, lunch ticketekre, vagy más szép kivitelű nyomtatványokra volna szüksége, ajánlja a Magyar Bányászlapj nyomdáját.

Óhazai mesék....

A PATAK TITKA

Irta: SZENTIMREI MÁRTHA

(Folytatás)

Amikor szülési fájdalmai elővették, az öreg fogházorvos átszállította a rabkórházba. És csodálatos! A rabkoszton senyvedő, lelki-fájdalmaktól is leromlott szervezettü menyecske életerős leánykát hozott a világra.

— Mi legyen a neve? — kérdezte Rózsától a bábaasszony, szintén rabnő, akit "vétkes mulasztásért" ítéltek el féléstendőre.

— Mária — tanácsolta a felügyelő apáca. — Asszonyunk, Szűzmária tisztelgetése, aki közben jár értünk, bűnösökért. — Hadd legyen inkább Genována, — kérlelte Rózi. — Egyszer a gyöngyösi váron egy földönarúólól megvettem a Genována történetét. Igen szép. Otthon sokszor elolvastam, de felolvastam a fonóban is. Genována oly igen sokat szenvedett ártatlanul. Az én csepp lányom is sokat szenvedett már velem együtt ártatlanul, még születése előtt; az a név illik rá.

Nem ellenkezett vele senki. És a rabok lelki gondozója megkeresztelte a lánykát egy hetes korában Genována. Az alatt a tíz nap alatt, míg Rózi a rabkórházban feküdt, táplálta, babusgatta, gyönyörködött benne. Hozzá hasonlított, aminek nagyon örvendett. (Nem mutathat rá ujjal senki: "Ni csak, Bujdosó Genována szakasztott olyan, mint Garabonci.) Csak megmutathatta volna neki! Azt már tudta, hogy Garabonci is ül, védőügyvédjétől, de semmi reménye se lehetett, hogy láthassa a főtárgyalás, amikor szembesíteni szokták a bűntársakat, hogy egymásra valljanak.

Mikor számitgatni kezdte, hogy két-három nap múlva vissza kell térnie zárkájába, könnyezve rimázkodott, hogy ott is táplálhassa kicsinyét. Az apácák lelke beszélt, hogy ne kívánja, mert a kisiket számtalan veszély fenyegetné a zárt levegőben, ahol a tisztaságra se ügyelhetné eléggé. (Rózi erre nem gondolt, hiszen sok nádfedél alatt sincs némely újszülött megfélelőbb viszonyok közt, mint egy zárkában.)

— És ha elveszik tőlem, hová viszik? — szorította magához a tarka pólyát.

— Beadjuk a gyermekmenhelyre, a hol világos, szép szobákban tanult gondozók ápolják a csecsemőket, ahol van elegendő tej s mindig kéznél az orvos.

— És... és... kiadják nekem, ha szabad leszek? — Természetesen.

Rózi számtalan csókkal borította a tarka pólyát és könnyezve belegeyezett, hogy elvigye lánykáját a gyermekmenhelyre, amely fel van szerelve a tudomány minden vívmányával, ahol mintaszert, a rend s a csecsemők táplálkozása — csak anyai szeretet nincsen.

Az is igaz, hogy az anyai szeretet egy-magában nem óvhatja meg a kisdedekeket az elpusztulástól, mint a nagy gyermekhalandóság bizonyítja.

Rideg hely a rabkórház, Rózi mégis úgy távozott onnét, mintha a paradicsomból üznék ki. A gyermekágy minden szenvedése enyhültséget tett a kriptá némaságával szemben, mely a zárkában ránehezedett. Ahol rémképek jelentek meg a fehér falakon s ahol szomorú gondolatok fojtogatták, mint a sarokban álálkódó keresztspók a szerencsétlen betévedt legyet.

Hátha nem szabadul ki? Elitélék életfogytiglan és nem látja soha többé szerelmét, kis lányát, aki felnőve, borzad említésére s utálattal fordul el emlékeitől! Vagy ha csak 15—20 évet kap is... mire kieresztik, öreg asszony, aki nem fog kelteni szerelmének, aki talán már most átkozza, hogy valaha köze volt hozzá. Csak legalább értésére adhatná valahogy, hogy hogy ne emésze magát, kiszabadul, ha másként nem, úgy, hogy ő magára vesz mindent a főtárgyaláson.

Főtárgyalás! Ti minden életküzdő s szenvedés mellett is boldogabb halandók, akik nem vesztették el legnagyobb kincsüket, a szabadságot, ha jószíviük vagyunk, úgy gondoltok a főtárgyalásokra, mint a legmeggrázóbb szomorujátékokra s felháborodva figyeltek, hogy a közönség tulnyomó része kíváncsian, közömbösen, csupán szenzációra éhesen szemléli a szerencsétlen szereplőket. Törpék harcolnak óriások ellen. Ott ülnek a bírák tudásos fényes fegyverzetében, friss levegőről, uri otthonból érkeznek nyugodt idegükkel s velük szemben a legtöbbször tudatlan, vagy csekély műveltségű, a börtön levegőjéről leromlott testű, tépett idegű, ki-pellengérezett rab. A küzdelem akkor is egyenlőtlen, ha ártatlan kerül a vádlottak padjára.

Mégis — minden rab nehezen várja a főtárgyalás napját, mert hosszú, tespedő bizonytalanság után ez a remény napja, a bizonyosság. Vagy-vagy! Vagy kiszabadul, vagy bűntetés. És a kiszabadulásban reménykedik valamennyi, míg a védője tartja benne a lelket s rá nem sujt a ma-

rasztaló ítélettel a törvény szigorára.

Rózi azt számitgatta, hogy Genována már biztosan ül is, gagyog is, hiszen már féléstendős a lelkem! Talán már mondaná is, hogy papa, mama, ha valaki megtanítaná rá.

Vége... vizsgálati fogságának tizenegyedik hónapjában megjelent börtönben Csatlós, aki oly kedves s fiatalos fontoskodó s elbizakodott volt, hogy szívesen elhitte neki, akivel beszélt, hogy ékes-szólása hallatára a legmegátalkodottabb királyi ügyész is megváltoztatja álláspontját. Mosolygott védecére.

— Jó hírt hozok, menyecske! Kitűzték a főtárgyalást 20-ikára.

— Milyen napra esik az? — kérdezte izgatottan Rózi.

(Mert szerencse szempontjából se egyformák a napok.)

— Keddre esik.

— Az szerencsés nap! — sóhajtott fel megkönnyebbülve.

— Honnét tudja?

— Van otthon álmoskönyvem, abban fel vannak sorolva a szerencsés, meg a szerencsétlen napok.

— No, ha igazat mond az álmoskönyv, úgy nemcsak kiszabadul. Legyen a főtárgyaláson bátor, nyugodtan feleljen, megfontoltan, ne engedje magát zavarba hozni. Mindig csak az igazat mondja, ha valóban ártatlan.

— Az vagyok.

— Akkor bízzék a jó Istenben, meg bennem.

— Igen, nagyságos ur! És ha kiszabadul, azért, hogy én szegény vagyok, nem leszek hálátlan! Inkább eladom a házat, de meghálalom a fáradságát.

— Nem muszáj... anélkül is meg-egyezzünk!

Mosolygós, simogató pillantása elárulta, hogy szép védecétől nem vár jénzt.

— Nagyságos uram... látni fogom az uramat?

(Mindig így emlegette Garaboncit, hiába kórholta Kegyes vizsgálóbíró többször is, hogy az nem ura, csak bűntársa, akivel vadházasságban él.)

— Alkalmasint sor kerül a szembesítésre.

— És a kislányomat... még ha csak egy percire is láthatnám... bátrabb lennék.

— Intézkedni fogok, hogy elhozzák.

Ennek a nevezetes napnak éjjelén a felizgatott menyecske pilláit kerülte az álom, csak virradat táján ereszkedett rá-

juk s akkor csodálatos, soha meg nem valószínűsíthető élt át az alvó. Ott volt az erdei lakban. Valsalta hóféhrre mosott ingvállát. Bálintka a földön négykézláb mászkáló Genovánaval játszott, Bujdosó ott ült az asztalnál, mintha mi sem történt volna s mosolygva nézett a gyerekekre. Éppen el akarta neki mondani, hogy milyen retentő rosszat álmódott, mintha gyilkosságért börtönbe zárták volna, — mikor szíve nagyot dobott s felriadt. Hirtelenében nem tudta, hogy az erdei lak-e az álom, vagy a börtön? Jaj, de keservesen eszmélt rá, hogy a börtön a valóság! utqunuy ЛЮДЬ «многомудре си же яви твоем отхожди, mert úgy tartja a nép, hogy az álom minden történéseknek az ellenkezőjét jelenti, tehát nem szabadul ki.

Felöltözött, gondosan, amennyire tükör nélkül lehetséges volt, tudta, hogy sok ember elébe kell állania. Horgoltsapkés ingvállat kimosta a rabnők mosókonyháján — azt megengedték neki, — de ki nem vasalhatta, sőt még nem is mággorolhatta, csak két kezével huzogatta simára. A fekete szoknyáját is, amelyben Bujdosót gyászolta. Azután térdre vetette magát és imádkozott, töredelmes lélekkel, mindaddig, míg a kulcs meg nem csikorogt, — abba pedig beletelt néhány óra. A fogházor beszólt:

— Gyertünk!

Elindult előtte, lesütött szemmel a folyosón, mely üres volt. Jóval a tárgyalás előtt vitte fel a tárgyalási elnök egy melléktérbe, ami megmentette a kíváncsiak tolokodásától. Rózi nem is sejtette, milyen híres menyecske: künn fényképeszek vártak rá, újságírók szerettek volna közvetlen közelből látni, hogy minél hívebben leírassák, léha férfiak szemüket akarták hízalni rajta, miután hallottak szépségéről és sok, sok nő kereste a gyönyörűséget abban a borzalommal vegyes főlemelő érzésben, hogy mennyivel jobb a bűnös menyecskenél.

Bár a tárgyalási elnök nem osztotta bölkezi a jegyeket, mégis zúfolásig megtelt a meglehetsen tágas terem. A város eljött megnézni, mint teregetik ki a falu szennyest. Akik parasztszönyt csak szinpadon láttak, kíváncsian vártak, hogy viselkedik, hogy beszél sugó nélkül, aki úgy tud szeretni, hogy gyilkol is kedvesért. Színésznők is jelentek meg, hogy tanulmányozzák, ellessék egy-egy mozdulatát. A fiatal védők asztalkáik előtt fontoskodva rendezgettek irataikat, ami nem gátolta őket abban, hogy időnként hódító

pillantást ne röpítsenek a hölgyközönség felé, akiknek soraiban, bár egyelőre még ismeretlenül ott kell lennie az ideálnak: a csodaszép, dus hozományú leánynak, kinek birhatásához nem hiányzik arca, mint hírnév s jómeneteli iroda. Ma nincs meg egyik sem. De holnap! Holnap felragyoghat szerencsecsillaguk, ha feltűnést keltő védőbeszédet vágnak ki.

A terem, mely mintha telítve lett volna óriási méhek zsongásával, hirtelen elnémult, amint kitáruultak a szárnyasajtók s ünnepélyesen bevonult a tanácselnök az esküdtekkel s a szavazóbírákkal. A java-korbeli tanácselnök nemesszabású arca fagyos nyugalma, az nem árul el semmiféle indulatot. Tekintetét szemüveg rejt. Az egyik szavazóbíró arcán, mozdulataiban el nem palástolható kimerültség: beteg fiacskája mellett virrasztott éjfélől reggelig.

Némelyik esküdt a tanácselnök magatartását próbálta utánózni, mások feszengtek szokatlan helyzetükben s iparkodtak olyan arcot vágni, mintha fényképezés előtt ülnének. Hiszen nem árt az senkinek sem, ha olykor egy napra kiközkönn napi foglalkozásából, melyet a megszokás folytán már-már gépiesen végez, hogy eltűnjék némely szerencsétlen felebarátja sorsán. Hanem mikor életéről és haláláról van szó, megborozong a felelősség terhétől, akinek szokatlan annak sulya.

A tárgyalást bevezető formások, a jegyzőkönyvek felolvasása nem érdekelte a közönséget: hiszen ami bennük állt, azt a lapok sokkal szívesebben írták meg annak idején. Kis kezűs kezek ásitásra nyíló szájacskákat takartak el.

— Lássuk már a medvét! — sugta egy jöltáplált ur szomszédnőjének, akinek szemei ragyogtak az izgalomtól. A férfi látszott, hogy neki saját b. énjén kívül a világ minden buja-baja: blitri.

— Maga a medve! — sugta a rövidhaju, csupa ideg asszonyka haragosan vissza. — Ne sértgesse a nagyszerű férfit, akiért az asszony ölni is tud. Persze, maga érzéketlen pénzeszsák, az ilyesmit nem érti meg!

— No, és ha minden férfi ölne szerelemből, s becsukná magát, ki teljesítené a kedves kis nők szeszélyeit?

Öntelt mosollyal nézett barátnőjére, de rá nézve ő most nem létezett, csak az a nyulánk palóc, akit most hozott a terembe két szuronyos ór.

(Folytatása következik)

BILINCSEK A SZTRÁJKOLÓKRA

A harcoló bányászokra országsszerte bilincseket vernek. Ha nem tudják őket börtönbe vetni, akkor tiltó parancsok légiójával rakják rájuk a bilincseket, hogy azok mozdulni se tudjanak.

Az ország bíróságai nagy készséggel állnak mindenütt a

bányaurak szolgálatába és adják ki seregéstől a bányászok ellen a legkegyetlenebb tiltó parancsokat.

Elm Grove, W. Va.-ban nagyon régen folyik már a harc a bányászok és a bányatársaság között. A bányatársaság sztrájkörökkel tartatja üzemben bányáit, amit a szervezet-hez hűséges bányászok nagy elkeseredéssel látnak. Természetesen állandóan igyekeznek a sztrájköröket a munka ab-bahagyására bírni.

A társaság, hogy ezt megakadályozza, a Wheeling, W. Va.-i bírósághoz fordult tiltó parancsért.

A bíróság aztán adott is ki olyan tiltó parancsot, mely egyenesen minden szabadságuktól megfosztja a bányászokat és bármennyire is vigyáznak, mégis csak át kell hágniuk a tiltó parancs rendelkezéseit. Ez aztán mindig jó ürügy lesz arra, hogy lecsukják őket.

ÁLMOSKÖNYVEK
Nagy Álmokönyv 50c
Tutankamen Faraó Óriás Álmokönyve. A csizló s minden jóslások tudománya (köte) \$1.00
Postaköltségre, csomagolásra és biztosításra 25 cent küldendő. Rendeléseket utánvétellel is küldünk.
KEREKES TESTVÉREK
Amerika legújabb magyar könyve, és szemlélőkeskedése
208 E. 86th St., New York City

Ebben a becsutott tiltó parancsban 1500 szóval tudták csak leírni, hogy miket nem szabad a bányászoknak cselekedniük. Nem szabad pl. még villamoson sem keresztül menniük a harcoló bányászoknak a társaság területén.

Az egyetlen dolog, amit még nem tiltottak el Elm Grove-ban a harcolóktól, a levegő-vétel. Ha azonban sokáig tart még a harc, megelhetjük, hogy ezt is megtiltják a bányászoknak.

TÜZ EGY INDIANAI BANYÁBAN

A Neal Coal Co. bányáját Little's Indianában 2 évre bérbevette a Gibson Coal Co.

A bérlo társaság nem volt hajlandó a szervezett meg-egyezni, hanem sztrájkörökkel tartotta a bányát üzemben.

A szervezet vezetői természetesen igyekeztek a sztrájköröket rábírní a munka abba-hagyására, mire a társaság tiltó parancsot vett ki a kerület vezetősége és a szervezet tagjai ellen.

Junius 19-én tűz ütött ki a bányában, mely aztán a tiplít is és minden épületet a bánya körül elpusztított.

A Gibson Coal Co. vezetői most azt állítják, hogy a tűzet szervezett bányászok okoz-

ták és az állam kormányzója-hoz fordultak, hogy az vegye védelembe a társaság vagyona-t.

A legszigorubb nyomozás megindítását kéri és egész sereg szervezett bányászt akar-nak börtönbe vettetni.

UTAHBAN EGYESITIK A BANYÁKAT

Utah állam bányatársaságai is belátták, hogy sokkal gazdaságosabb lesz a szén termelése, ha a sok bányatársaság helyett csak egy lesz. Tárgyalásokat kezdtek, hogy

az állam összes bányavállalatait egy társaságban egyesítsék. Ennek az egy társaságnak az évi termelése 2,500,000 tonna lenne.

Az új társaságnál egyik nagyobb vasut vállalná a főer-dekeltséget és a bányászott szén nagy részét ez a vasut használná fel.

UJ TIPLIT ÉPÍTENEK

A Rosedale Coal Co. Maids-ville, W. Va. mellett új tiplít épített a nemrég elpusztult régi tipli helyére.

TWELVE DAY Vacation TRIPS

Visit Niagara Falls and Canada this summer via beautiful Lake Erie. Enjoy a cool, delightful Lake Trip on a palatial C & B Line Steamer.

SPECIAL EXCURSION FARE Cleveland to Niagara Falls \$7.00

ONLY Rd. Trip Leaving Cleveland at 9:00 p.m. (E.S.T.) July 11th, 18th, 26th; August 2nd, 9th, 16th, 23rd and 29th. Tickets good returning any time within 12 days including date of sale, now obtainable at our Cleveland Office.

Steamers each way—every night leaving at 9:00 P. M.; arriving at 7:30 A. M.

New Low Fare \$4.50 to Buffalo; \$8.50 Round Trip

Autos Carried \$6.50 and up

The Cleveland and Buffalo Transit Co.
East 9th St. Pier Cleveland, O.

Side Trips From Niagara Falls
At Special Excursion Rates

Toronto and return . . . \$3.45
Clayton, N. Y. and return \$16.10
Alexandria Bay and return \$16.65
Montreal and return . . . \$25.20
Quebec and return . . . \$35.35

With return limit equal to Niagara Falls Excursion Tickets

Send for Free Tourist Guide and Auto Map

MAGYARORSZAGBA
1927 őszén 16-án Hamburgon át. Központú hajókon:
NEW YORK, ALBERT BALLIN, HAMBURG, DEUTSCHLAND, RESOLUT, RELIANCE, CLEVELAND, WESTPHALIA, THURSDAY.
Kis ártól elindulnak és elidőre minden osztályban.

\$192.50
NEW YORKBÓL BUDAPESTRE és VISSZA
(Modera 8-ik osztályon)
Költsé U. E. Revante Tax

Pénzüldései rendszerünk olcsó, gyors és biztos

Visszatérő engedélyért és más információkért forduljon bármely ügyünkünkbe, vagy

Hamburg-American Line
39 Broadway New York

A GÁLYARAB ÉS A GRÓFI KASTÉLY TITKA

szerzőjének, Temeshegy György tollából egy új és még szenzációsabb regény jelent meg, melynek címe: Varáz Hőher. Temeshegy György ezen érdekfeszítő, népies, füzetes regényével a Turul Könyvkiadó Vállalat regénygyűjteményén az első díjat nyerte. E 3 füzetes bármelyikéből 20 füzetek az ára \$1.00, míg 50 füzet, egyszerre rendelve csak \$2.25. Postaköltségre, csomagolásra és biztosításra 25 cent mellikendő. Rendeléseket utánvétellel is készséggel küldünk. Kérje részletes könyv, lemez, kotta és zongora hangszárjegyzékünket. Kerekas Testvérek, Amerika legnagyobb magyar könyv és szemlélőkeskedése, 208 E. 86 St., New York City. Ugyanott megrendelhetők: Amerikai

Nyelvmester \$1.50, Angol Magyar Levelező és Onigvnyv \$1.50, Angol Magyar és Magyar Angol Szótár \$1.00 Pol- \$1.00. A négy mű egyszerre rendelve \$4.

UJ-ÉV - UJ-ESZME
Uj-talánnyaira állami
Szabadalmat szerzők-küldje rajzát
DIJMENTES Szabadalmak kidolgozása
megvédése és értékesítése iránt
Kérjen Bejegyzési Irszólványt
ZOLTAN POLACHER
Hítes Szabadalmi Ügyvéd, Okt. Munkák
1234 BROADWAY, NEW YORK

A Magyar Bányászlapot bányászok írják bányászokrol bányászoknak.

Ha egyletének

MEGHIVÓRA - LEVÉLPAPIRRA
BÁLI BELÉPŐ JEGYEKRE - LUNCH
TICKETEKRE, VAGY EGYÉB SZÉP
KIVITELÜ NYOMTATVÁNYOKRA
VOLNA SZÜKSÉGE, AJÁNLJA

Magyar Bányászlap nyomdáját
HIMLerville, KENTUCKY

